

VÁLLALATOK / ENERGIA

Nagyon sok pénz kell a tervek megvalósításához

Megkopott a versenypiac

[Utolsó módosítás: 2012. 8. 27. 05:00|**Vállalatok » Energia**

A szabályozás idén remélhetőleg már nem akar beavatkozni az energiapiac által alakított árkörnyezetbe, mondta lapunknak Turai József, a Magyar Energiakereskedők Szövetségének elnöke.

- 2011-ben milyen fő piaci körülmények hatottak a hazai energiapiacra?
- Elsősorban a Merkel-kormány politikailag erősen inspirált atomerőmű-bezárási döntése és a második fél évben jelentkező úgynevezett dupla dip (dupla vé) recesszió. Belföldön a kötelező áramátvételi rendszerből (KÁT) a hővel kapcsoltan áramot termelők kivezetése, lényegében kiterelése a védett árkörnyezetből a versenypiacra. E döntés a Dalkia, a VPP és az E.ON virtuális mérlegkörei alapján erre az évre körülbelül 280 megawattnyi kapacitást érintett, és még legalább ennyit bilaterálisan leszerződött formában is – a többi kereskedő mérlegkörében.
- Abból a szempontból jól működött a hazai versenypiac, hogy gyorsan és innovatívan alkalmazkodott a nagyobb (bár a piaci árszintnél drágábban működő) kapcsolt termelők piacra lépésével kibővült kapacitásokhoz. Ettől függetlenül a teljes KÁT kapcsolt mennyiség és a versenypiacra lekötött kapcsolt kapacitás különbözeteként előálló hiány még érződik.
- Fontos és máig ható tavalyi piaci körülmény volt a szén-dioxid kvótarendszer „becsődölése”, lehetővé téve a szénbázisú termelés előretörését, például Németországban.
- A szabályozás változásai hogyan hatottak a szakmára?
- Egy energiahivatali kolléga egy konferencián azt mondta: „nincs is mit már szabályozni”. Ez azért nem ennyire sarkos, de 2011-et nem a konzisztens vagy a „figyelmes”, piacbarát szabályozás jellemezte, hanem inkább annak politikailag vállalható formája. A szabályozás inkább tűnt erődemonstrációnak, mint logikusan átgondolt folyamatnak. A versenypiac, ha hagyják, nagyon erős problémamegoldó képességgel bír, ezért csak remélhetjük, hogy a piac által alakított árkörnyezetbe a szabályozás nem kíván idén beavatkozni. Mindazonáltal a Nemzeti Cselekvési Terv (NCST) és dokumentumai fontos építőkövei a jövő energiapolitikájának.
- Az áram- és gázkereskedelem szempontjából vonzó befektetési hely-e Magyarország?
- A pénzügyi és az árupiaci termékek kereskedelme, értékesítése, azaz nyereségtermelő képessége szempontjából az elmúlt 10–15 évben Magyarország kiemelkedő helyen szerepelt a régióban. A kialakult, rendkívül erős versenypiac az új kormány második teljes évében erősen megkopott. Már olyanokat is hallunk, mint reprivatizáció, rezsiköltség-befagyasztás, nemzeti energiavállalat(ok) privilegizálása stb. Tény, hogy a liberalizáció nem hozta meg a szociális jólétet, az energiakereskedelem spekulációs hajlama pedig annyira kidomborodott, hogy az előbbi megszorításokkal kívánják elejét venni a további áremelkedéseknek. De a kereskedelemnek az erősebben szabályozott piacon is működnie kell, anélkül nincs verseny, ami viszont uniós kategória.
- A magyar kormánynak ennek mentén kell vonzóvá tennie Magyarországot, ami – valljuk be – az első két évben nem sikerült, sőt a meghozott intézkedések gyengítették is az ország tőkevonzó képességét. Ezt a kormányfő részlegesen el is ismerte, amikor azt mondta: „amit meg kellett tennünk az első két évben, nem volt népszerű”. Remélhetőleg a kormányzás második felében az NCST és a hasonló elképzelések által felvázolt eszmerendszer felé haladunk. Ám ehhez irtózatossá mértékű tőkére van szüksége az országnak, ugyanakkor

nem áll rendelkezésre megfelelő saját forrás és persze a hitelminőség sem.

– Milyen fő ideai feladatai vannak a Magyar Energiakereskedők Szövetségének (MEKSZ), és milyen a mozgástere?

– Az új és integrált egyesület (ma már szövetség) új szemléletmódot, szemléletváltást is jelent. Az egyesület kibővülését és szövetséggé alakulását részben a piac komplexitása, a hazai szabályozási környezet erőteljes változása, valamint a regionális és nemzetközi commodity és makrokörnyezet gyökeres transzformációja is befolyásolta. Az új lobbiszervezet az év második felében indíthatja meg a kereskedői érdekek magasabb (államigazgatási) szinten történő prezentálását és megvédését, de a szakmai munka már június óta folyik az áram, a gáz és a jogi bizottságban.

Szerző: **B. Horváth Lilla**